

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0820U100096

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-07-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Аліна Сніжанна Степанівна

2. Alina Snizhanna Stepanivna

Кваліфікація: 081

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право. Право

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 10-06-2020

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача: Суворовський районний суд м. Одеси

Код за ЄДРПОУ: 05482067

Місцезнаходження: вулиця Чорноморського козацтва, 68, м. Одеса, Одеська обл., 65003, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 41.086.003

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, м. Одеса, Одеська обл., 65009, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, м. Одеса, Одеська обл., 65009, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 10.45.41

Тема дисертації:

1. Спадкування ІТ-об'єктів за сучасним цивільним законодавством.
2. Inheritance of IT-objects under modern civil law.

Реферат:

1. Дисертація є першим у вітчизняній науці цивільного права спеціальним комплексним дослідженням спадкування ІТ-об'єктів за сучасним цивільним законодавством. У межах дослідження здійснено комплексний аналіз законодавства та юридичної практики з питань здійснення спадкових прав щодо ІТ-об'єктів в Україні та зарубіжних країнах. Визначено правову природу ІТ-об'єктів, співвіднесено природу віртуальних об'єктів та інших об'єктів цивільного права, з'ясоване місце ІТ-об'єктів серед традиційних об'єктів спадкового права. Доведено, що природа ІТ-об'єктів різниться залежно від виду технологій, що застосовуються для створення, зміни, обслуговування або використання окремого об'єкта ІТ-середовища. Правова природа віртуальних об'єктів відмінна від правової природи речей, що зумовлено нематеріальністю таких об'єктів та особливостями здійснення цивільних прав щодо них. Доведено, що обґрунтування необхідності запровадження особливого правового режиму спадкування електронних об'єктів є перспективним напрямком наукових досліджень з комплексним предметом, що передбачає взаємодію з представниками різних наук та технічними спеціалістами. Для об'єктивного визначення дійсного кола

цифрових об'єктів пропонується класифікувати останні за такими критеріями: функціональний, майновий, аксіологічний, об'єктиваційний та юридичний критерії. Відповідно до форми та способу об'єктивації цифрових об'єктів їх можна поділити на об'єкти, що співвідносяться з об'єктами реальної дійсності, та об'єкти, що передбачають лише віртуальне існування (віртуальні об'єкти). Визначено поняття віртуальних об'єктів, під якими пропонується розуміти елементи віртуального простору, що не мають аналогічного матеріального виразу, становлять естетичну, культурну, інформаційну, економічну або іншу цінність, інтегровані до відповідної віртуальної системи, доступ до якої здійснюється за допомогою технічних засобів з використанням інформаційних технологій. Виділено характерні особливості, які прямо або опосередковано властиві більшості цифрових об'єктів та впливають на можливість їх потенційної передачі у спадок у випадку смерті власника: динамічність існування ІТ-об'єктів; анонімність та знеособлення в питаннях володіння та використання окремих ІТ-об'єктів; знаходження окремих об'єктів поза межами впливу держави та національного законодавства; нетрадиційність способів монетизації окремих об'єктів ІТ; невизначеність реальної та потенційної цінності окремих об'єктів. Доведено, що перешкодою для однотипного правового регулювання спадкування всіх ІТ-об'єктів є позаправові етичні моменти, яких неможливо уникнути в правових відносинах щодо приватного життя особи. На відміну від об'єктів авторського права, об'єкти ІТ, що передбачають персональний доступ користувача, можуть зберігати приватну, конфіденційну інформацію інших осіб (наприклад, листування з питань, пов'язаних з виконанням службових обов'язків), розкривати особисту інформацію, яку померла особа не бажала б поширювати (відомості про звички, вчинки, особисті контакти) або інформацію щодо інших осіб, що могла стати відомою в результаті активності померлої особи в Інтернеті. На підставі аналізу чинного законодавства та юридичної практики зроблено висновок, що інформаційні технології вже зараз широко застосовуються в реалізації спадкових прав. Імплементация інституту електронного заповіту та розширення режиму секретного заповіту є перспективними напрямками наукової та законодавчої роботи в даній сфері. Визначено зміст поняття електронний заповіт, під яким запропоновано розуміти односторонній правочин щодо розпорядження правами на віртуальне майно на випадок смерті правовласника. Одночасно відзначено, що від електронних заповітів слід відрізнити заповіти в електронній формі, вчинення яких передбачено в деяких іноземних державах. Відзначено, що сучасні тенденції у розвитку Інтернет-ресурсів дозволяють говорити про новий спосіб складання секретного заповіту, а саме розміщення текстового варіанта волевиявлення або відеозапису заповідалного розпорядження на Web-сайті або Web-сторінці заповідача. Визначено, що віртуальні об'єкти – це такі елементи віртуального простору, які не мають аналогічного матеріального виразу, становлять естетичну, культурну, інформаційну, економічну або іншу цінність, інтегровані до відповідної віртуальної системи, доступ до якої здійснюється за допомогою технічних засобів з використанням інформаційних технологій. Українське законодавство не містить норм, що регулюють порядок спадкування об'єктів у віртуальному просторі, таких, як профілі в соцмережах, аккаунти, та інших облікових записів в мережі Інтернет чи інших мережах, які передбачають персональний доступ до них.

2. The dissertation is the first in the national science of civil law by a special complex study of the inheritance of IT objects under modern civil law. The study provides a comprehensive analysis of the law and legal practice on the exercise of hereditary rights in respect of IT objects in Ukraine and foreign countries. The legal nature of IT objects is determined, the nature of virtual objects and other civil law objects is correlated, the place of IT objects among the traditional objects of inheritance law is determined. It has been proven that the nature of IT objects varies depending on the type of technology used to create, modify, maintain, or use an individual IT environment. The legal nature of virtual objects is different from the legal nature of things, due to the intangibility of such objects and the peculiarities of the exercise of civil rights against them. It is proved that substantiation of necessity of introduction of a special legal regime of inheritance of electronic objects is a promising direction of scientific research with a complex subject, which involves interaction with representatives of various sciences and technical specialists. It has been determined that attributing digital objects to goods or services, things or information when trying to identify them narrows the potential range of such objects and does not disclose their legal nature at all. To objectively determine the true range of digital objects, it is proposed to classify the latter by the following

criteria: functional, property, axiological, objective, and legal criteria. Depending on the form and method of objectification of digital objects, they can be divided into objects that relate to reality objects and objects that only assume a virtual existence (virtual objects). We have defined the concepts of virtual objects that are meant to be understood as elements of virtual space that do not have the same material expression, are of aesthetic, cultural, informational, economic or other value, integrated into the corresponding virtual system, which is accessed through the technical means of using information technology. We have also identified features that directly or indirectly affect most digital assets and affect the potential for inheritance in the event of the owner's death: the dynamism of the existence of IT objects; anonymity and impersonation regarding the ownership and use of individual IT objects; finding individual objects beyond the influence of state and national legislation; unconventional ways to monetize individual IT assets; uncertainty about the real and potential value of individual assets. It has been proven that unlawful ethical considerations that cannot be avoided in a person's legal privacy are an obstacle to the typical legal regulation of the inheritance of all IT objects. Unlike copyrighted objects, IT entities that provide personal access to the user may store private, confidential information of others (such as correspondence on performance of duties), disclose personal information, which the deceased person would not wish to disseminate (information about habits, actions, personal contacts) or information about other persons that might have become known as a result of the deceased person's activity on the Internet. Based on the analysis of the current legislation and legal practice, it is concluded that information technologies are already widely used in the exercise of hereditary rights. The implementation of the Electronic Testament Institute and the extension of the Secret Testament regime are promising areas of scientific and legislative work in this field. The content of the concept of electronic will under which it is proposed to understand this is a unilateral transaction concerning the disposal of rights to virtual property in the event of the death of the owner. At the same time, it is agreed that electronic covenants should be distinguished from electronic covenants, which are foreseen in some foreign countries. It is noted that current trends in the development of Internet resources allow us to speak about a new way of making a secret testament, namely, placing a text variant of the will or a video of a testamentary disposition on the Website or the website of the testator. It is determined that virtual objects are such elements of virtual space that do not have the same material expression, represent aesthetic, cultural, informational, economic or other value, integrated into the corresponding virtual system, which is accessed by means of information technology.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Харитонов Євген Олегович
2. Kharitonov Yevhen Olegovich

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Булеца Сібілла Богданівна
2. Buletsa Sibilla Bogdanivna

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Резніченко Семен Васильович
2. Reznichenko Semen Vasylyovich

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Некіт Катерина Георгіївна

2. Nekit Katerina Georgiivna

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Давидова Ірина Віталівна

2. Davidova Irina Vitalivna

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Голубева Неллі Юріївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Голубева Неллі Юріївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.